

भा.कृ.अनु.प – केंद्रीय चावल अनुसंधान संस्थान

भा.कृ.अनु.प.-केन्द्रीय धान गवेषणा अद्विष्टान, कटक-७५१००७

(An ISO 9001: 2015 Certified Institute)

कृषि सूचना सेवा (धान)

१०११ मसिहा एविल मास वृषाण पक्ष पाळ कार्यापद्धा

- ❖ बामुनसुलर तापमात्रा याथारणातरु अयुकर हिव उ युरे युरे वडिवार पुर्वाद्रुमान रहिळि ।अयुकर तापमात्रा सडित मडरे मडरे कालवेणशाषा वषामोनुँ वावाफा गुळिपोक (वि.पि.एरु)वा ककता पोक आकुरणर अयुकर सडवना अळि । वावाफा गुळिपोक अरुथकवेहलासामा रेणशा अरुथक ५-२० गोरु पोक प्रुठिबुवा वेणशवेले निसुलिषुठ उपवेणगुठिक धानरे रणकु । धान गळर सुसु पुरिवेणकु ववलाडवा आवणक । येपरिके निसु कळिवेन अरुथ एव कळिवेन गुळुला करिवा अरुथक अयुकर सडम पडयकु निसुरे उआपारणरकु नाहँ । एहासवे ये पोक निसुसु नहु ए वेवे निसु मङ्गिरु उआरि उषध मथा आजाठिराकु ०.२५% कु एकर पिळा १०० मि.लि. उषध १०० लिटर पारिरे मिसाळ सिंरन करकु किम एकर पिळा उाळपुलेनेपेपेपेपे २० % एव.सि. ८५ मि.लि. किम एकर पिळा पाळनेपेपेपे ५०% उवु.दि २१० ग्राफ किम उेनेपेपेपे १०% एव.दि. १० ग्राफ किम उेनेपेपेपे २७.१% एव.एल. ५० मि.लि. किम एकर पिळा एवेपेपे ७५% एव. पि. ४०० ग्राफ प्रुपेपेपे करकु । वावाफा गुळिपोक लारिपुले केवल अदुपेपेपे उषध हँ उपयुठ पुरिपार वयवहार करकु ।
- ❖ ये गळिपोक अरुथकवेहलासामा अरुथक बुवापुठि १० अयुकर गळिपोक वेणशमावे वेवे लथेपेपेपे २० ल.सि. १०० मि.लि. प्रुठि एकर पिळा १०० लिटर पारिरे मिसाळ सिंरन करकु किम मालाअरुथ ५ उ.२० कि.ग्रा. गुळु कु प्रुठि एकर सकाले पवन बोहु नरुवा सडमरे प्रुपेपेपे करकु ।
- ❖ ये केणकता सवालुआ वेणशमावे वेवे कुळनलपे १५ ल.सि. ४०० मि.लि. प्रुठि एकर किम केणरोपेपेपे १० ल.सि. ५०० मि.लि. प्रुठि एकर सकाल सडमरे धान गळर मूलरे सिंरन करकु ।
- ❖ धान कु विहन हिसावरे वयवहार करिवा कु पुले विलरु मिसा धान गळगुठि कु पुल उताडवा सडमरे उलउावरे वेणु वळिवेअकु ।
- ❖ येवेवेले गठकता १० रू १५ उाग धान पाकल होळमाळपुवे येह सडमरे कककु । नरेठे उालुअ धानरे धान उडिवेवार सडवना अयुकर थाव ।
- ❖ धान साळि रणुवा पाळ गुणालवा सडमरे अरुथक गठकता २४ उाग उ विहन पाळ गठकता २१ रहिवा वरकार । येपुपाळ उल गारारे प्रुपे १ दिन पडयकु गुणालवा आवणक ।
- ❖ वषागुठि गालुआ निसु येठेपेपे धान उणरुणा करामावे एव अडय निसुरे मारि वठर वेणु प्रुथम गारुठिआ गष करिवेअकु ।
- ❖ विडि गपारिसुण गवेषणा अद्विष्टान, कृषिविज्ञान केण, विणुविपालम किम कृषिकु अरुथरु मयवठे गडार निसुपाळ उरुठ मारु विहन (Certified or TL Seed) मथा वषाधान, दुर्गा, सि.आर.धान ५०२, गारला, गामुठा एव नुठन उावे विकुठ होळपुवे किम मथा सि.आर.धान ५२०, सि.आर.धान ५२२, सि.आर.धान ५२१ लपेपे

ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖନ୍ତୁ । ଗଭୀର ଖାଲୁଆ ଜମି ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ଯଥା ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୦, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୨ (ଜୟନ୍ତୀ ଧାନ), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୩(ଜଳମଣି), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୫ ଓ ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୭(ପ୍ରଶାନ୍ତ), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୫୦୮ ଇତ୍ୟାଦି ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଅନ୍ତୁ ।

- ❖ ସେହିପରି ଡିପ ଜମି ପାଇଁ ମାଟିର ବତର ଦେଖି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ମାନର ସଅଳ କିସମ ବିହନ ଯଥା ବନ୍ଦନା, ଅଞ୍ଜଳୀ, ସତ୍ୟଭାମା, ହୀରା, ଖଣ୍ଡଗିରି, ପାରିଜାତ ଏବଂ ନୂତନ ଭାବେ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା କିସମ ଯଥା ସି.ଆର୍.ଧାନ ୧୦୧ (ଅଙ୍କିତ), ସି.ଆର୍.ଧାନ-୧୦୨, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୭, ସତଳା ଇତ୍ୟାଦି ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ନିକଟସ୍ଥ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିନିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜଳସେଚିତ ମଧ୍ୟମ କିସମର ଜମି ପାଇଁ ସି.ଆର୍.ଧାନ-୩୦୭, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୦, ସି.ଆର୍.ଧାନ-୩୧୧ ଏବଂ ନୂତନ ଭାବେ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା କିସମ ଯଥା ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୨, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୪, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୫, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୬, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୭, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୧୯, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୨୪, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୨୬, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୨୯, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୩୩୧, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୪, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୫ ଇତ୍ୟାଦି ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ କିସମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରନ୍ତୁ । ସ୍ୱଳ୍ପଗଭୀର ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ରୁଆ ଧାନ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସବ୍-୧, ପୂଜା, କିମ୍ପା ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୦, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୧, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୨, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୮୦୩(ପୂଜା ସବ୍-୧), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୦୮, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୦୯, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୧୦, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୧୧ ଇତ୍ୟାଦି କିସମ ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, କୃଷି ବ୍ଲକ୍ ଅଫିସରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଲୁଣି ଜମି ପାଇଁ ଲବଣ ସହଣକ୍ଷମ ଧାନ ବିହନ ଯଥା ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୦୫(ଲୁଣା ସଂଖୀ), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୦୩ (ଲୁଣା ସୁବର୍ଣ୍ଣା), ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୧୨, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୪୧୪, ଲୁଣା ବରିଆଲ୍ ଏବଂ ଲୁଣିଶ୍ରୀ ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରିରଖନ୍ତୁ । ଶଙ୍କରଜାତୀୟ ଧାନ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଉନ୍ନତମାନର ବିହନ ଯଥା ଅଜୟ, ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୭୦୧, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୭୦୨, ସି.ଆର୍.ଧାନ ୭୦୩ ଇତ୍ୟାଦି ବିହନ ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ବନ୍ୟା ପ୍ଲୁବିତ ମଧ୍ୟମ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ବନ୍ୟାଜଳ ସହଣକ୍ଷମ ଯଥା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସବ୍ -୧, ରଞ୍ଜିତ୍ ସବ୍-୧, ବାହାଦୁର ସବ୍-୧, ବୀଣାଧାନ-୧୧ ଏବଂ ଶାମ୍ବାମସୁରୀ ସବ୍-୧ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଗହୀର ଜମିରେ ସି.ଆର୍.- ୧୦୦୯ ସବ୍-୧ କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ❖ ମରୁଡ଼ି ହେଉଥିବା ଅଂଚଳରେ ମରୁଡ଼ି ସହଣକ୍ଷମ ଥିବା କିସମ ଯଥା ସହଭାଗୀ ଧାନ, ଡି.ଆର୍.ଆର୍.- ୪୨, ଡି.ଆର୍.ଆର୍.- ୪୪, ବି.ଆର୍.ଆର୍.ଆଇ ଧାନ-୭୧, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଶ୍ରେୟା ଇତ୍ୟାଦି ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ରୁଆଧାନ ବିଲରେ ସବୁଜ ଖତ ହିସାବରେ ଧଣିଚା ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ସଂସ୍ଥା / ଦୋକାନରୁ ଭଲ ଧଣିଚା ମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।
